

FAKTA

Ny orlovsmode: Mor og far får samme rettigheder

26. oktober 2021

EU's orlovsdirektiv skal implementeres i Danmark

I juni 2019 vedtog EU direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner (orlovsdirektivet), der gælder for lønmodtagere. Med direktivet øremærkes ni ugers forældreorlov til begge forældre. Formålet er at skabe en bedre balance mellem arbejds- og familieliv.

EU-direktivet skal være implementeret i de enkelte medlemslande senest den 2. august 2022.

Ny orlovsmode gælder fra august 2022

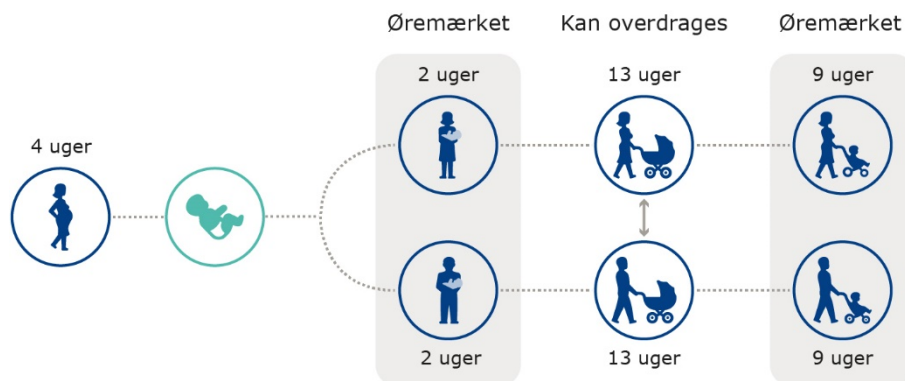
Et flertal af Folketingets partier har netop besluttet, hvordan orlovsdirektivet skal implementeres i Danmark. Den nye model skal understøtte, at forældrene fordeler orloven mere ligeligt, og sikre, at de enkelte familier får størst mulig fleksibilitet til at tilpasse orloven.

Det samlede antal orlovsuger med barseldagpenge, som mor og far har ret til efter fødslen, vil være uændret. Forældre har tilsammen ret til 48 ugers orlov.

Med den nye orlovsmode får hver forælder *efter* fødslen som udgangspunkt 24 ugers orlov hver med ret til barseldagpenge. Derfor kaldes modellen 24+24. To af ugerne er øremærket og skal holdes i forbindelse med fødslen – præcist som i dag. Hvis man er lønmodtager, vil yderligere ni af de 24 uger være øremærket og skal afholdes inden for det første år efter barnets fødsel. De resterende 13 uger kan som udgangspunkt overdrages mellem forældrene og afholdes frem til barnet bliver ni år.

Derudover vil mødre fortsat have ret til fire ugers orlov *før* fødslen.

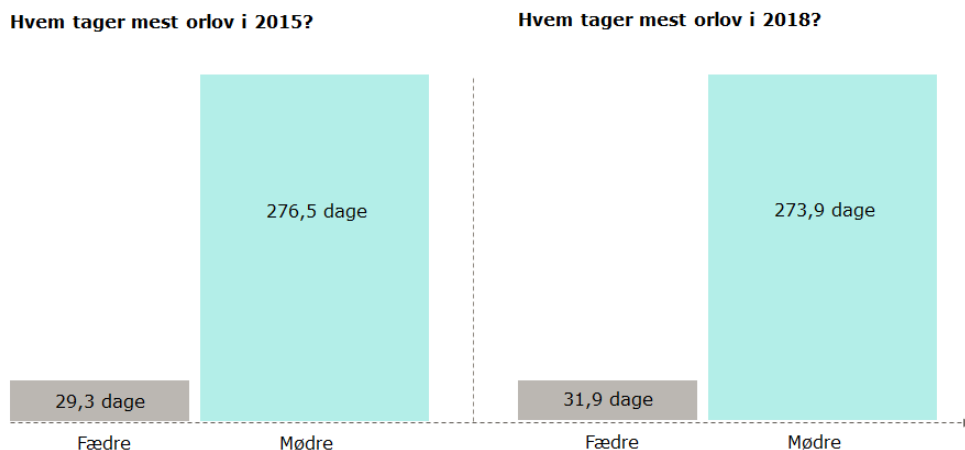
Figur 1. Overblik over den nye orlovsmode

Mødre holder i dag over otte gange mere orlov end fædre

Fædre, der fik barn i 2018, holdt ca. 32 dages orlov i gennemsnit. Mødre holdt ca. 274 dage.

I 2015 holdt nybagte fædre ca. 29,3 dage orlov, mens mødre holdt 276,5 dage.

Kilde: Danmarks Statistik

I dag afholder 95 pct. af alle danske forældre deres orlov inden for barnets første år.

Ny orlovsmode: Hvor meget er øremærket?

Begge forældre har – som i dag – to ugers øremærket orlov i forbindelse med fødslen.

Hvis man er lønmodtager, vil yderligere ni af de 24 uger være øremærket, og de ni uger skal holdes, inden barnet fylder et år.

Hvis man ikke holder de øremærkede uger, bortfalder de. Det er ikke muligt at overdrage ugerne til hinanden.

Orlov som kan overdrages

De uger, som ikke er øremærket, kan forældrene vælge at overdrage til hinanden. Men udgangspunktet er, at hver forælder får 24 uger efter fødslen.

Er man lønmodtager, kan man som udgangspunkt vælge at overdrage 13 uger til den anden forælder. Er man i stedet selvstændig, ledig eller studerende, kan man vælge at overdrage op til 22 uger (9+13 uger) til den anden forælder.

Hvad gælder, hvis begge forældre er lønmodtagere?

Hver forælder får som udgangspunkt 24 ugers orlov efter fødslen, hvoraf to uger er øremærket i forbindelse med fødslen, og ni uger er øremærket. De ni øremærkede uger skal afholdes inden barnet fylder et år. Derudover kan 13 uger som udgangspunkt overdrages til den anden forælder.

Hver forælder kan derfor vælge at overdrage 13 uger til den anden forælder, og de 13 uger kan som udgangspunkt holdes, indtil barnet fylder ni år.

Hvad gælder, hvis den ene forælder ikke er lønmodtager?

Uanset om forældrene er lønmodtagere, selvstændige eller ledige får de som udgangspunkt hver 24 ugers orlov efter fødslen.

Kravet om ni ugers øremærket orlov gælder kun for lønmodtagere. Er man ikke lønmodtager, kan man derfor vælge at overdrage op til 22 uger (9 + 13 uger) til den anden forælder.

Hvad gælder, hvis der kun er én forælder?

Familier, hvor der kun er én forælder, har ret til samme orlov som i dag – 46 uger efter fødslen.

Som noget nyt sidestilles solofædre og solomødres orlovsperiode, så begge får ret til at holde op til 46 ugers orlov.

Derudover får soloforældre fra den 1. januar 2024 mulighed for at overdrage orlov til et nærtstående familiemedlem.

Hvad gælder for LGBT+-familier?

LGBT+-familiers orlovsmuligheder forbedres med den nye orlovsmode.

Barnets retlige forældre kan fra den 1. januar 2024 overdrage de uger, som ikke er øremærket, til sociale forældre.

Målgruppen for sociale forældre er:

- Den retlige forælders ægtefælle.
- Den retlige forælders samlevende.
- En kendt donor med en forældrelignende relation til barnet.
- Den kendte donors ægtefælle eller samlevende med en forældrelignende relation til barnet.